

Afz. NGV afd. Utrecht
Vogelaarsweide 3
3437 DD Nieuwegein

TNT Post
Port betaald
Port Payé
Pays-Bas

ngv

Nederlandse
Genealogische
Vereniging

1917 Kiesgerechtigde vrouwen voor het stembureau in gemeentehuis Abcoude

www.ontdekjouwverhaal.nl

Stichtse Herald

Tijdschrift van de NGV afdeling Utrecht

32e Jaargang, nummer 1 – februari 2020

LIJST DER KIEZERS

Leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal,
van de Provinciale Staten en van
den Gemeenteraad.

Volgnr.	NAAM	VOORNAMEN	Woonplaats van afz.	Woonplaats van afz.
1	Loontjens	de	Landert	
2	Loontjens	de	Landert	
3	Loontjens	de	Landert	
4	Loontjens	de	Landert	
5	Loontjens	de	Landert	
6	Loontjens	de	Landert	
7	Loontjens	de	Landert	
8	Loontjens	de	Landert	
9	Loontjens	de	Landert	
10	Loontjens	de	Landert	
11	Loontjens	de	Landert	
12	Loontjens	de	Landert	
13	Loontjens	de	Landert	
14	Loontjens	de	Landert	
15	Loontjens	de	Landert	
16	Loontjens	de	Landert	
17	Loontjens	de	Landert	
18	Loontjens	de	Landert	
19	Loontjens	de	Landert	
20	Loontjens	de	Landert	
21	Loontjens	de	Landert	
22	Loontjens	de	Landert	
23	Loontjens	de	Landert	
24	Loontjens	de	Landert	
25	Loontjens	de	Landert	
26	Loontjens	de	Landert	
27	Loontjens	de	Landert	
28	Loontjens	de	Landert	
29	Loontjens	de	Landert	
30	Loontjens	de	Landert	
31	Loontjens	de	Landert	
32	Loontjens	de	Landert	
33	Loontjens	de	Landert	
34	Loontjens	de	Landert	
35	Loontjens	de	Landert	
36	Loontjens	de	Landert	
37	Loontjens	de	Landert	
38	Loontjens	de	Landert	
39	Loontjens	de	Landert	
40	Loontjens	de	Landert	
41	Loontjens	de	Landert	
42	Loontjens	de	Landert	
43	Loontjens	de	Landert	
44	Loontjens	de	Landert	
45	Loontjens	de	Landert	
46	Loontjens	de	Landert	
47	Loontjens	de	Landert	
48	Loontjens	de	Landert	
49	Loontjens	de	Landert	
50	Loontjens	de	Landert	
51	Loontjens	de	Landert	
52	Loontjens	de	Landert	
53	Loontjens	de	Landert	
54	Loontjens	de	Landert	
55	Loontjens	de	Landert	
56	Loontjens	de	Landert	
57	Loontjens	de	Landert	
58	Loontjens	de	Landert	
59	Loontjens	de	Landert	
60	Loontjens	de	Landert	
61	Loontjens	de	Landert	
62	Loontjens	de	Landert	
63	Loontjens	de	Landert	
64	Loontjens	de	Landert	
65	Loontjens	de	Landert	
66	Loontjens	de	Landert	
67	Loontjens	de	Landert	
68	Loontjens	de	Landert	
69	Loontjens	de	Landert	
70	Loontjens	de	Landert	
71	Loontjens	de	Landert	
72	Loontjens	de	Landert	
73	Loontjens	de	Landert	
74	Loontjens	de	Landert	
75	Loontjens	de	Landert	
76	Loontjens	de	Landert	
77	Loontjens	de	Landert	
78	Loontjens	de	Landert	
79	Loontjens	de	Landert	
80	Loontjens	de	Landert	
81	Loontjens	de	Landert	
82	Loontjens	de	Landert	
83	Loontjens	de	Landert	
84	Loontjens	de	Landert	
85	Loontjens	de	Landert	
86	Loontjens	de	Landert	
87	Loontjens	de	Landert	
88	Loontjens	de	Landert	
89	Loontjens	de	Landert	
90	Loontjens	de	Landert	
91	Loontjens	de	Landert	
92	Loontjens	de	Landert	
93	Loontjens	de	Landert	
94	Loontjens	de	Landert	
95	Loontjens	de	Landert	
96	Loontjens	de	Landert	
97	Loontjens	de	Landert	
98	Loontjens	de	Landert	
99	Loontjens	de	Landert	
100	Loontjens	de	Landert	

De STICHTSE HERAUT verschijnt in februari, april, augustus en november.
ISSN nummer 2542-4076

Bijdragen voor het volgende nummer, zo mogelijk met een illustratie, worden gaarne ingewacht één maand voor verschijning (lieftst per e-mail).
Voor niet ondertekende artikelen is de redactie verantwoordelijk.
Overname van artikelen is toegestaan mits de bron vermeld wordt.

De STICHTSE HERAUT wordt verspreid naar alle leden van de NGV afd. Utrecht. Zij die geen lid zijn van de NGV, kunnen zich op de STICHTSE HERAUT abonneren tegen betaling van € 11,00 per jaar. Opgave bij de penningmeester (adres z.o.z.).

NGV afd. UTRECHT (regio Woerden > Wijk bij Duurstede en Ronde Venen > Vianen)
Afdelingsavonden: elke 2e woensdag van de maand, met uitzondering van de zomermaanden (verdere informatie op de binnenzijde van de omslag).

Website: <https://ontdekjouwverhaal.nl/onze-afdelingen/utrecht/>

Voor afdelingsnieuws: registreer u op <https://ontdekjouwverhaal.nl/registration/>

Voor adreswijzigingen en informatie over het lidmaatschap van de NGV gelieve u zich te wenden tot: NGV, Postbus 50, 3980 CB Bunnik, of per e-mail: info@ngv.nl.

Vastgesteld door

Burgemeester en Wethouders der gemeente UTRECHT,

Vastgesteld den 22 Maart 1917.

Informatiecentrum NGV, Bunnik

UIT ONZE AFDELING

Bijeenkomsten

De bijeenkomsten vinden plaats op de tweede woensdag van de maand in de zaal achter de Tuindorpkerk, Prof. Suringarlaan 1 te Utrecht. We beginnen steeds om **19.30 uur** (de zaal is al open om 19.15 uur), zodat u volop in de gelegenheid bent om de bibliotheek te bezoeken, de contactdienst en het prikbord te raadplegen en om met andere leden van gedachten te wisselen. Vanaf 19.30 uur kunt u ook de helpdesk raadplegen, Herman Veerkamp staan dan tot uw beschikking. Ook kunt u van te voren uw vraag doormailen: hermanveerkamp@xs4all.nl
De lezingen vangen aan om **20.00 uur**.

Woensdag 12 februari 2020 houdt de heer Alex Dekker een lezing met als titel: *Mijn opa was een Duitser*, een verhaal over zijn verdwenen Duitse opa een militair die zijn oma in de oorlogsjaren zwanger heeft achtergelaten.

Woensdag 11 maart 2020 komt de heer Hans Roelofs vertellen over zijn zoektocht naar de waarheid achter een deel van zijn stamboom.

Woensdag 1 april 2020 start 19.30 uur, wordt de Afdelings Ledenvergadering gehouden.

Zaterdag 18 april 2020 is er een afdelingsexcursie naar de Museumwerf Vreeswijk. Zie voor verdere informatie bladzijde 3.

Woensdag 13 mei 2020 houdt Yvonne Jansen een voordracht over Waterloo, Herdenking en Herinnering.

Zie voor de toelichtingen op de lezingen de agenda op de website van de NGV, afdeling Utrecht <https://ontdekjouwverhaal.nl/onze-afdelingen/utrecht/> of op Facebook <https://www.facebook.com/ngv.utr/>

Adressen Afdelingsbestuur NGV afd. Utrecht

Voorzitter: Dhr. C.H. de Jong, Park Arenberg 21, 3731 EN De Bilt, tel. 030-2205749, e-mail: voorzitter-utr@ngv.nl

Vice-voorzitter: Mevr. Y.A. Jansen- Linse, Park Arenberg 14, 3731 ES De Bilt, tel. 030-2201049, e-mail: yalinse@planet.nl

Secretaris: Mevr. M.Y.A. Lambermont, Vogelaarsweide 3, 3437 DD Nieuwegein, tel. 030-6048079, e-mail: secretaris-utr@ngv.nl

Penningmeester: Dhr. J.P. Kasius, Warinenpoort 1, 3991 JZ Houten, e-mail: penningmeester-utr@ngv.nl, tel. 06-54308244.

Leden: Mevr. E.P.C.M. Miltenburg, Rembrandthage 472, 3437 PC Nieuwegein, tel. 030-6000059, e-mail: emmy.miltenburg@live.nl

Afdelingsafgevaardigden:

J.P. Kasius (afgevaardigde) en Y.A. Jansen-Linse (plaatsvervanger)

Overige functionarissen:

Bibliotheek: vacature

Contactdienst: Mevr. M.Y.A. Lambermont (adres: zie boven)

PR (public relations): Mevr. Y. A. Jansen-Linse (adres: zie boven)

Redactie Stichtse Heraut:

Mevr. Y.A. Jansen-Linse, Mevr. M.Y.A. Lambermont (adres: zie boven), Dhr. R. van der Hof, e-mail: rob@vanderhof.nl

Contactpersonen van de werkgroepen:

Genealogische informatie: Yvonne Jansen- Linse, yalinse@planet.nl

Genealogisch computergebruik: Herman Veerkamp, hermanveerkamp@xs4all.nl.

Lezingen: Mevr. E.P.C.M. Miltenburg (adres: zie boven)

Webmaster: Dhr. Roel Hagen, e-mail: hagro01@hotmail.com

Voorouderspreekuur

Iedereen is welkom voor vrijblijvende genealogische informatie elke **eerste woensdag** van de maand van **10.30 uur tot 12.30 uur** in Het Utrechts Archief, Alexander Numankade 199, Utrecht

STICHTSE HERAUT, 32^e jaargang, nr. 1, februari 2020
Contactorgaan van de Nederlandse Genealogische Vereniging
afd. Utrecht. Voortzetting van 'De Stichtsche Heraut'
Redactieadres: Park Arenberg 14, 3731 ES De Bilt
E-mail: yalinse@planet.nl

VAN DE REDACTIE

Het eerste nummer van de Stichtse Heraut in het jaar 2020! Wij wensen u allen nog een voorspoedig nieuw jaar toe! Voorspoed is iets wat men elkaar altijd toe kan wensen, voorspoed op persoonlijk gebied, zakelijk, genealogisch. 2020 is een bijzonder jaar omdat het 75 jaar geleden is dat Nederland is bevrijd. En het is 205 jaar geleden dat de slag bij Waterloo plaatsvond; hier zal in een voordracht in mei aandacht aan worden gegeven.

Het ligt in onze bedoeling dit jaar in de Heraut bijdrages op te nemen die met bevrijding te maken hebben. Graag ontvangen wij herinneringen, foto's, brieven etc die wij kunnen plaatsen!

In dat kader is het toepasselijk Het Online Museum De Bilt te noemen dat online aandacht geeft aan 800 onderwerpen die de geschiedenis, kunst en cultuur van Westbroek, Hollandsche Rading, Maartensdijk, Groenekan, Bilthoven en De Bilt laten zien. Zo kan over het verzet in Maartensdijk in 1944 worden gelezen. In dit jaar zal uitgebreid aandacht worden besteed aan de bevrijding in de zes kernen, in samenwerking met de Historische Vereniging Maartensdijk, d'Oude School in Bilthoven en het Regionaal Historische Centrum Vecht en Venen. Historische verenigingen hebben veel informatie over bewoners en de geschiedenis van locaties. Ook zijn ze vaak in het bezit van speciale afbeeldingen en voorwerpen. De belevenissen van inwoners komen regelmatig aan bod. Bij het zoeken naar meer informatie over voorouders en familieleden, naar verhalen over een periode, is het altijd nuttig bij Historische Verenigingen na te gaan wat zij te bieden hebben.

In deze Heraut is het namenregister van 2019 opgenomen. Verder wordt o.a. verteld over een aantal personen, over de inhoud van historische Tijdschriften, en over een specifieke straat in Utrecht. En daarnaast zijn er nog terugkerende onderdelen, zoals verslagen van gehouden lezingen en de paleografie. En niet te vergeten het cirkeldiagram Boessenkool met een referentie naar een beeldje in het stadhuis van Oldenzaal. **Nieuwe cirkeldiagrammen zijn welkom!** Dank zij de bijdrages van leden van onze afdeling is het blad weer geheel gevuld!

Wij wensen u veel leesplezier!

De volgende Stichtse Heraut zal eind maart 2020 verschijnen. Kopij graag insturen vóór 9 maart 2020 naar het redactieadres yalinse@planet.nl

VAN DE VOORZITTER

Inmiddels is onze eerste afdelingsbijeenkomst in het nieuwe decennium al weer achter de rug. We hebben elkaar een gelukkig en gezond 2020 toegewenst, naar twee korte maar interessante presentaties geluisterd en ook de vrijwilligers binnen onze afdeling bedankt voor al het werk dat zij het afgelopen jaar hebben gedaan.

Langs deze weg herhaal ik dat nog eens, ook voor de vrijwilligers die er niet bij konden zijn op 8 januari; zonder hun bijdragen kan onze afdeling niet functioneren. Nogmaals hartelijk dank! Bij een nieuw jaar horen goede voornemens. Wat uw bestuur betreft zijn dat er drie.

Ten eerste: wij zijn op zoek naar een nieuwe ruimte voor onze afdelingsbijeenkomsten. De Tuindorpkerk, waar wij al sinds jaren bij elkaar komen, is sinds enige tijd minder goed bereikbaar met het openbaar vervoer. Wij hebben al een paar alternatieve locaties bekeken en er staan nog een paar op ons lijstje. Als u nog suggesties heeft, laat het ons

weten. In onze vergadering van 1 april a.s. zullen wij een voorstel aan u voorleggen.

Ten tweede: wij hebben behoefte aan meer nieuwe leden. Belangstelling voor genealogie is er genoeg, de belangstelling voor de NGV kan wel een zetje in de rug gebruiken. Samen met u zullen we onderzoeken hoe wij die mensen kunnen vinden.

Ten derde: wij gaan door u te helpen met uw voorouderonderzoek. We zullen dat doen door voor onze afdelingsbijeenkomsten interne en externe sprekers uit te nodigen die inspirerende verhalen houden. Verder kunt u een beroep doen op onze vrijwilligers als u vastloopt met uw onderzoek of als u hulp nodig hebt bij het gebruik van uw computerprogramma.

Ik wens u een mooi en interessant jaar toe.

Casper de Jong

AFDELINGSNIEUWS

Excursie Museumwerf Vreeswijk 18 april 2020

Op zaterdag 18 april 2020 organiseren wij een excursie naar de Museumwerf Vreeswijk. De Museumwerf is een nog werkende scheepswerf waar historische schepen worden onderhouden, gerepareerd en gerestaureerd.

In het Bezoekerscentrum wordt een beeld geschetst van het schippersdorp Vreeswijk. Met een tweetal maquettes worden de verschillen tussen de bebouwing rond 1915 en de huidige bebouwing weergegeven. Tevens zijn met behulp van panelen de waterwegen, sluizen en dorpsgezichten uit de historie van Vreeswijk aangegeven.

Het Expositiecentrum toont een overzicht van de binnenvaart. Hier wordt uitleg gegeven over welke typen schepen er waren, hoe ze gebouwd werden, hoe ze voortbewogen werden, en over het leven van de schippers aan boord.

In het Buitenmuseum zijn enkele gerestaureerde schepen, de helling, een roef (schippersverblijf), oude gereedschappen en ankers te zien. Zie ook de website www.museumwerf.nl.

Het museumbezoek zullen we combineren met een wandeling door de oude dorpskern van het schippersdorp Vreeswijk onder leiding van een gids van de Gidsengroep Vreeswijk.

Het programma en informatie over aanmelden, kosten en bereikbaarheid treft u hieronder aan. De excursie staat open voor alle belangstellenden. Neem dus gerust een introducté mee.

Programma

13.15-13.30 uur	Verzamelen bij de entree van de Museumwerf, Wierselaan 113, 3433 ZS Nieuwegein
13.30-15.00 uur	Groep 1: rondleiding museum en over de werf
Groep 2: wandeling door oud-Vreeswijk
15.00-15.30 uur	Pauze met koffie of thee met gebakje in het Theehuys
15.30-17.00 uur	Groep 1: wandeling door oud-Vreeswijk
Groep 2: rondleiding museum en over de werf
17.00-17.30 uur	Afsluiting met een drankje in het Theehuys

Aanmelden U kunt zich tot 11 april aanmelden voor de excursie bij Marijke Lambermont, e-mail: m-lambermont@ziggo.nl met vermelding van: uw naam, woonplaats en aantal personen.

Kosten

De kosten van de excursie bedragen € 22,50 per persoon, inclusief koffie/thee, gebakje en drankje. U kunt het bedrag overmaken op rekeningnummer NL73 INGB 0589 6198 02 t.n.v. Nederlandse Genealogische Vereniging, o.v.v. Museumwerf Vreeswijk – afd. Utrecht.

Bereikbaarheid

De Museumwerf is met het openbaar vervoer te bereiken met U-OV Bus 65, vertrek elk half uur vanaf Utrecht, Bushalte CS Jaarbeurszijde (Perron C7). Uitstappen bij bushalte Museumwerf Vreeswijk, Nieuwegein.

Komt u met de auto dan kunt u (beperkt) parkeren op het parkeerterrein rechts naast de toegang, in de woonwijk, in het verlengde van de Wierselaan bij het Fort (2 minuten lopen) of aan de overkant van het water (Prins Hendriklaan) met toegang tot de werf middels het handbediende voetveer.

Nieuwe leden

Dhr. R.J.C. Bouwman	Utrecht
Dhr. J.J. Ruiter	Utrecht
Dhr ir T.G. Gerssen	Zoetermeer

Het aantal leden van afdeling Utrecht bedraagt 391 leden, waarvan 21 bijkomende leden.

Nieuwe leden stellen zich voor

Mijn naam is Nol en ik ben ooit begonnen met het voorouderonderzoek van de familie Besseling nadat mijn oma in 1988 overleed. Wat ging het snel in het begin. Ik had mazzel want de familie was trouw aan Gelderland, maar omdat er ook militairen waren hebben ze een klein uitstapje gemaakt naar garnizoenssteden in Groningen en Friesland. Maar, toen ik op Johannes Henricus Besseling x Anna Berendina Konings stuitte, raakte de gang er helemaal uit, het onderzoek stokte en is uiteindelijk gestopt.

Soms dacht ik: “Kom we gaan maar weer eens beginnen”, maar de aansluiting vond ik niet dus lag het weer in een hoek. En zo herhaalde het proces zich een paar keer. Nu zijn er wel onderzoekers die zich bezighouden met “Besseling” maar bij mijn Henricus gaan ze toch niet allemaal dezelfde kant uit. Mijn motto is dat we pas verder gaan als het zwart op wit bevestigd is. Check en dubbelcheck.

Dus mijn reden om lid te worden van de NGV is, ik beken het heel eerlijk, louter in eigen belang en ik hoop hier “slimme mensen” te treffen die mij verder kunnen helpen. Als ik de verst haalbare voorouder heb bereikt dan wil ik weer gaan terugwerken en kijken wat de mensen allemaal hebben uitgespookt, de familieverbanden bekijken, enz. Kortom, ik heb er weer zin in om deze hobby weer een vervolg te geven.

Nol Besseling (nolbesseling@hetnet.nl)

LEZINGEN

Vervolg van het verslag van de lezing “Woeste wijven en wijze vrouwen” door Wendy de Keizer op 11-09-2019, Stichtse Heraut, nr 4, november 2019

door Marijke Lambermont

Klopjes

Ten tijde van de Unie van Utrecht in 1579 woonden in de Mariahoek bij de Oudkatholieke schuilkerk Sint Gertrudskapel begijntjes of klopjes. Dit waren vrouwen die een geestelijk leven leidden maar zich niet hadden teruggetrokken in een klooster. Er zijn verschillende verklaringen voor de herkomst van de naam klopje. Een ervan was dat de klopjes langs de deuren van gelovigen gingen en hen met klopsignalen uitnodigden tot het bijwonen van de mis. Een meer figuurlijke verklaring was dat Christus op de deur van het hart van deze vrouwen klopte.

Maria van Pallaes (1587-1664)

Maria van Pallaes stamde uit een oud Utrechts patriciërsgezicht. In 1606 trouwde zij met Hendrick van Schroyesteijn. Uit de huwelijksvoorwaarden

blijkt dat zij meer goederen en kapitaal inbracht dan haar toekomstige echtgenoot. Hendrick en Maria kregen zes kinderen. Maria overleefde haar man en haar kinderen. In 1649 had zij geen erfgenamen meer en om te voorkomen dat het grote familiekapitaal zou vervallen aan de gemeenschap, besloot zij het geld te besteden aan armenzorg. Ze kocht een stuk land aan de Agnietenstraat en liet daarop de cameran met een refectiehuis bouwen voor onbetaalde bewoning door arme mensen die geen andere inkomsten hadden. Tevens kregen zij voedsel en brandstof. De eenkamerwoningen waren voor die tijd vrij ruim en hadden een gezamenlijke tuin. Het beheer van de huisjes werd in handen gegeven van de Fundatie Maria van Pallaes die ook na haar dood huisjes voor armen bouwde.

Catharina van Rennes (1858-1940)

Zij was heel muzikaal, kon goed zingen, Maar was geen makkelijk meisje, was brutaal. Zij wilde iets doen met haar muzikale talenten. Ze slaagde in 1883 voor piano-onderwijs en in 1884 voor solozang en zangonderwijs. Daarna maakte ze carrière als sopraanzangeres in oratoria. In 1887 werd ze, tegen haar verwachting in, niet aangenomen als zanglerares aan de Toonkunst-Muziekschool in Utrecht. Daarom stichtte ze haar eigen zangschool voor kinderen 'Bel Canto', die in verschillende steden dependances kreeg. Ze ontwikkelde een eigen onderwijsmethode, die gericht was op zelfwerkzaamheid en creativiteit. Zij schreef kinderliedjes en ook voor volwassenen. Eén van de bekendste is Drie kleine kleutertjes die zaten op een hek. Zij trad op in reformkleding, zonder korset. Zij was niet getrouwd en kreeg geen kinderen. Ze werd dement en overleed in een verpleeghuis.

Jacoba Johanna van Schoonheim (1832-1911)

Omdat zij zeer Oranjegezind was werd zij ook wel genoemd Ka Blommers of Oranje Ka. Ka Blommers dreef een pension op de Zandstraat 54-55 in Wijk C, het Oranjehuis genaamd. In 1863 werd op verzoek van de bewoners de naam Zandstraat veranderd in Oranjestraat. Van socialisten moest zij niets hebben. Zij wordt gezien als de grondlegster van de vrijmarkt op Koninginnedag in Utrecht.

Ina Boudier-Bakker (1875-1966)

Na de dood van twee jongere broertjes groeide Ina Bakker op als enig kind in een beschut, gegoed burgerlijk gezin. Zij woonden Achter de Dom. Ina was eenzaam tijdens haar jeugd. Na de hbs, de kweekschool en enige jaren mo Nederlands en Frans is zij een tijdje onderwijzeres geweest.

Een toelage stelde haar in staat haar baan op te geven en zich toe te leggen op het schrijven van o.a. psychologische romans. Zij kon niet tegen bekrompenheid. Ondertussen was ze in 1902 getrouwd met Henricus Anthonius Boudier, Hoofdambtenaar PTT. Zij had graag kinderen gewild, idealiseerde het moederschap maar bleef kinderloos.

Haar bekendste roman is *De klop op de deur*.

In 1935 werd zij beschuldigd van plagiaat in het boek *Vrouw Jacob*. In de oorlog hield zij een dagboek bij dat in 1975 werd gepubliceerd onder de titel *Met de tanden op elkaar*. Zij wist dat joden niet terug zouden keren. Na het overlijden van haar man in 1952 schreef ze weinig meer.

Truus Schröder (1889-1985)

Zij werd geboren te Deventer als Geertruida Antonia Schröder. Zij trouwde met de advocaat Adriaan Christiaan Schröder, maar was niet gelukkig in dit huwelijk. Tijdens haar huwelijk liet zij rond 1921 door Gerrit Rietveld in haar huis aan de Biltstraat 423 (voorheen 135) te Utrecht een kamer verbouwen. Zij hadden meteen een klik. Na de dood van haar man wilde zij niet in het huis blijven wonen en vroeg Rietveld te helpen zoeken naar een nieuw huis. Hij kon niets vinden en samen ontwierpen zij een nieuw woonhuis aan de Prins Hendriklaan 50, dat later wereldberoemd werd onder de naam Rietveld Schröderhuis.

De daarin opgebouwde relatie met Rietveld was overigens niet alleen van professionele aard maar ontwikkelde zich ook tot een liefdesrelatie die zich over de rest van hun leven zou uitstrekken. Gaandeweg zouden Rietveld en zij vaker gaan samenwerken zoals rond 1930 bij de bouw van twee woonblokken aan de Erasmuslaan in Utrecht. Naast de rol van opdrachtgever was zij ook actief in het ontwerpen van meubels en interieurs.

Truitje van Lier (1914-2002) en Jet Berdenis van Berlekom (1920-2010)

Truitje was de dochter van een joodse vader en een niet-joodse moeder. In 1935 begon ze aan een studie rechten. In november 1940 richtte ze in Utrecht aan de Prins Hendriklaan een crèche op die ze Kindjeshaven noemde.

Oorspronkelijk was de crèche bedoeld voor de opvang van onwettige kinderen van Duitse soldaten. Vanaf 1942 werden er ook Joodse kinderen opgenomen. Samen met Jet Berdenis van Berlekom wist ze 150 Joodse kinderen tijdens de bezetting via het kindershuis in veiligheid te brengen. Vanwege het fusilleren van haar nicht Truus van Lier in 1943 was Truitje genoodzaakt om te stoppen bij de crèche. Jet bleef aan het werk in Kindjeshaven tot februari 1945.

Jet huwde na de oorlog de Canadese militair John Ainslie Macey en emigreerde in 1946 naar Canada. Haar kleindochter bracht haar aan het praten over de oorlog. Naar aanleiding daarvan werd de documentaire *Omdat hun hart sprak* gemaakt.

Het was een boeiende lezing. Nooit geweten dat er in Utrecht zoveel moedige vrouwen leefden die een rol in de geschiedenis hebben gespeeld. De meesten van hen waren ongetrouwd of weduwe.

Verslag tienminutenpraatjes 13 november 2019

door Marijke Lambermont

Willem van Zon houdt een praatje over *Nieuwe ontwikkelingen met betrekking tot Vrouwenwapens*.

De genealogische interesse moderniseert. Sinds 1995 is er een trend om stamreeksen langs matrilineaire lijn, de afstamming van moeder op moeder, uit te zoeken. Het aantal vrouwen dat aan genealogie doet is tussen 1946 en 2000 gestegen van 4% naar 24%. In 2008 bracht onze afdeling de jubileumuitgave *Dameslijnen* uit met 90 matrilineaire stamreeksen. De afdeling Gooi en Eemland kwam al een aantal jaren eerder met een matrilineaire jubileumuitgave.

In de heraldiek volgt het familiewapen de mannelijke lijn. Annelies van Bronswijk heeft onderzocht waar de inwoners van Zeelst vandaan komen.

Wapen: Johanna E.M.H. van Bronswijk
(Matrilineair tot Barbara Jacobs te Zeelst (N-B).

Een St. Jacobsschelp met een parel ervoor op de top van het schild. In het schild staan dan symbolen die bijvoorbeeld te maken hebben met het beroep dat de stammoeder uitoefende. Vrouwenwapens zijn ovaal. Er is dus een duidelijk verschil met mannenwapens. Toch zijn vrouwenwapens niet helemaal nieuw. In de 16^e en 17^e hadden koninginnen, adellijke vrouwen en vrouwen uit patriciërsgezachten al wapens als teken van verwantschap.

Hiervoor maakte zij vooral gebruik van vrouwelijk (mitochondriaal) DNA-onderzoek. Zelf afkomstig uit Zeelst heeft zij een familiewapen van haar stammoeder laten ontwerpen.

Kunnen aan vrouwelijke stamreeksen wapens gekoppeld worden? Dat is niet zo eenvoudig. Veel heraldici vinden een matrilineaire stamreeks geen familie. Er moest dus een apart wapen ontwikkeld worden dat niet gekoppeld is aan een bepaalde familie, maar aan een matrilineaire stamreeks.

Het College van Heraldiek heeft hiervoor een oplossing gevonden: als topteken van een wapen een schelp in plaats van een helm.

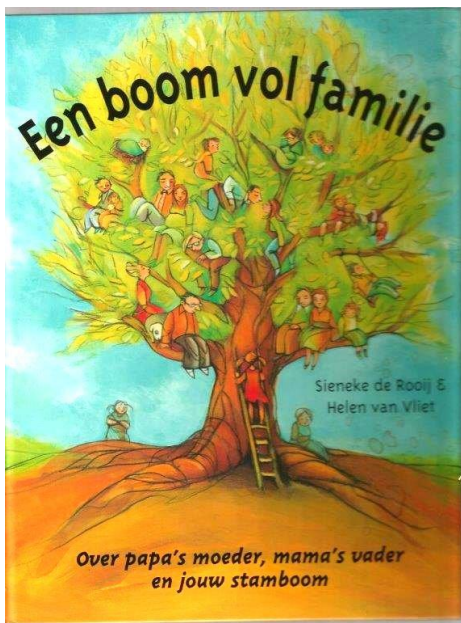
Westra ♀

Wapen met halve adelaar:
Westra dochters (Breda)

Leden die geïnteresseerd zijn in het hiervoor genoemde boek *Dameslijnen* kunnen dit met vermelding van hun lidmaatschapsnummer aanvragen bij Marijke Lambermont, e-mail: m-lambermont@ziggo.nl. Zij krijgen dan de digitale versie van het boek toegestuurd.

Yvonne Jansen-Linse laat een presentatie zien over het thema *Jong en Oud* die zij heeft gegeven op de school van haar net tienjarige kleinzoon. Zij heeft hiervoor o.a. gebruikt het speciaal voor kinderen geschreven boek *Een boom vol familie* dat aanwezig is in onze bibliotheek.

Vervolgens bespreekt ze de familie en de groep waartoe je behoort. Hoe begin je met het uitzoeken van je familie? Ze is begonnen met de vraag: weten jullie wat een stamboom is? Dat wisten de meeste kinderen wel. Daarna toonde ze de stamboom van haar eigen familie op een grote rol. De kinderen waren onder de indruk van de grote hoeveelheid namen die erop voorkomen.

Yvonne vertelt hoe zij zelf ooit is begonnen met genealogie door aan haar ouders en grootouders vragen te stellen over foto's. Zij toont een foto waarop o.a. haar opa staat. Dan een foto van haar vader met zijn broers in volgorde van grootte. De een na grootste jongen was een neef. Dat stond echter niet achterop de foto. Als haar dat niet verteld was had ze dat niet geweten. Ook door trouwfoto's en familiefoto's (wie staan erop?) kun je veel te weten komen. Poesiealbums en diploma's zijn ook belangrijke bronnen.

Zij geeft voorbeelden van wat je allemaal over je familie kunt verzamelen. Sommige mensen op de foto's dragen klederdracht. Aan de hand daarvan kun je uitzoeken waar ze vandaan kwamen. Als je het een

en ander hebt uitgezocht kun je een kwartierstaat maken met een formulier of met foto's. Of foto's en/of namen in een getekende boom zetten.

De betrokkenheid van de kinderen was erg leuk! Betrek ook eens een kleinkind, buurkind, jong familielid bij uw genealogische belangstelling! Materiaal is verkrijgbaar bij yalinse@planet.nl

Tijdschriftnieuws

door *Hetty Venema*

Cronyck de Geyn, jg. 41, nr. 4-2019 (museumwarsenhoeck.nl), René van Haarlem, Zwemmen in Nieuwegein, deel 2 [directe aanleiding tot deze serie is de sloop van het zwembad De Pinguin in Vreeswijk. In dit blad gaat het over

Zweminrichting De Liesbosch aan de Utrechtsestraatweg 111 in Jutphaas]; Jacques Lemmink: Vijftig jaar 'Uitgesproken Veelzijdig Vrijwilligerswerk', de UVV, afdeling Nieuwegein 1966-2016; Idem: Graf-, dek- of sluitsteen?, De zerk van (Anna?) van Rijn herplaatst op Kerkveld; Lieuwe Bouma en Cisca de Ruiter: Met reusachtige houtvloten door Vreeswijk, Eeuwen geleden ontwikkelden Utrecht en Amsterdam zich tot belangrijke internationale handelssteden. Een goede handelsrelatie met Keulen was daarbij onontbeerlijk. Een goede vaarverbinding met de Duitse stad was dus van levensbelang. Daarom werd de route de Keulse Vaart gerealiseerd; Koninginnensluis-sleepvaart (deel2); Jitske Blom: Jonge en oude archeologie, resten uit de steentijd en Tweede Wereldoorlog bij de Beatrixsluis.

De Biltse Griff, jg. 28, nr. 4, december 2019 (historischekringdebilt.nl), J.G.L. Thijssen: De nieuwjaarsprenten van Jacobus Elbers en hun lange voorgeschiedenis; Fred en Loes Meijer: 100 Jaar sociale woningbouw aan de Hessenweg [de Hessenweg is één van de oudste wegen van De Bilt. Eerst genoemd Essen- en Hessensteeg]; Abe Postema: De Bilt toen en nu [Het bruggetje in het Van Boetzelaerpark]; Kees Floor: Sluiswachters en vingerhoedmakers [in 1756 kocht Cornelis **Casius** de vingerhoedmakerij van de gezusters Van Deventer]; H.L. L'Honoré Naber: Dingen die voorbijgaan, Botol Tjèbok; Wim Krommenhoek: Kunst in De Bilt: een reis langs beelden in onze gemeente, aflev. 4b [beelden van Piet Jungblut en van Piet Pijn].

Leusden Toen, jg. 35, nr. 4, november 2019 (historieleusden.nl; boeken.historieleusden.nl), Bert van Ruitenbeek: Ontwikkeling van de wijk Rossenberg in Leusden [familie Pauw, Hendrik Houtveen, familie Vrijhoef]; Lia van Burgsteden, tuinontwerpster: De Vitruviusman en het mannetje van Nimmerdor, Everhard Meyster heeft in 1645 de buitenplaats Nimmerdor aangelegd; Wim van Nimwegen, Joep van Burgsteden en Gerrit van Bekkum: Vilderskerkhof, deel 2 [zigeuners, woonwagenbewoners en landlopers. Bij Grietje Blom en Teuntje van Esveld kochten de landlopers onverdund spiritus]; Frans van Loenen: een konijnenconcoors op Hamersveld.

Historische Kring Maarssen, jg. 46, nr. 4-2019 (historischekringmaarsse.nl), Wally Smits: Driehonderd jaar 'De Zegepraalende Vecht', lustplaatsen, heeren huysen en dorpen van Utrecht tot Muiden; Jos Odekerken: Hoezo De 'Zegepraalende' Vecht? [in 1719 verscheen in Amsterdam een boek: Claas Bruins Speelreize langs de Vechtstroom, met als titel De Zegepraalenden Vecht; Daniël Stoopendaal, Ignatius en zoon Jan van Logteren, Engel de Ryter, zoon van Michiel de Ruyter, Jac. P. Thijssse: Verkade album De Vecht; Wim van Schaik: Zegepraalende Vecht; ook welvarende dorpen? Driehonderd jaar geleden verscheen het boek De Zegepraalende Vecht. [van de 98 afbeeldingen hebben er 85 betrekking op buitenplaatsen. Van de 109 strofen die dit dichtwerk van Claas Bruin telt, zingen er ruim 70 de lof van de buitens en hun eigenaren. De eerste ananas

werd gekweekt op buitenplaats Vijverhof in Nieuwersluis; Huispersoneel kwam mee uit Amsterdam; Op Bolenstein werd in 1769 1700 liter bier gedronken; slager Hendrik Timmer verkocht in dat jaar 333 pond schapenvlees, 332 pond ossenvlees, 188 pond kalfsvlees en nog veel meer]; Rob Franse: De speelgoedwinkel van Hilda Nieman ... leuk! ; Jaap Versteegh: Kunstcollecties in de Vechtstreek, Kunst uit de Vechtstreek Deel 8 [oorlogsmonument van Marian Gobius; stilleven met hoed van Willem van Leusden; wapencollectie Zuylen; Goudstikker-Eigendomslabel; olieverf op doek Azalea van Coba Ritsema]; Hans Sagel: Een foto uit circa 1898, Uit de Oude Schoenendoos Deel 80 [slager Jan Dorresteijn 1857-1933, Leender, Jo en Toon (1890-1955)].

Rond Leidsche Rijn & Vleutensche Wetering, jg. 39, nr. 4, december 2019 (histvervdmh.nl), Jan Schutte: Vrijwilliger Jan Bosman; idem: Gebr. Bonenkamp, De Meern [smederij van Andries (Andreas) Bonenkamp. Andries is afkomstig uit Spanbroek en heeft 'wortels' in de omgeving van Munster. Veel familiefoto's]; C.W.M. (Kees) Rasch: Het Romeinse Rijk (11): De Zuil van Trajanus; Evalien van 't Veen: De (jeugd) herinneringen aan De Meern van de tekenaar/kunstenaar, Chris Schut [15 tekeningen met beschrijving]; Veronique Voorn-Verkleij: Bouwhistorische Verkenning van de Hof Ter Weijde; Idem: Klassen- en groepsfoto's, Ds. Eichhornschool De Meern periode 1966-1969; Arnold van Dijk: Terug naar Vleuten (21), Een mooie wedstrijdtafel [tafeltennis]; Herman van Noordenburg: Herinneringen aan Vleuterweide (8), De Vlet [schaatsen].

St. Maerten, Tijdschrift van de Historische Vereniging Maartensdijk, nr. 57, december 2019 (historischeverenigingmaartensdijk.nl), Frans Klok: Postale zaken in Groenekan [de geschiedenis van de derde generatie Barnevelds in het Groenekanse postwezen. De auteur neemt een korte aanloop via twee eerdere generaties Barneveld die daaraan voorafgaand in de Maartensdijkse post een rol van betekenis hebben gespeeld]; Karin Scholten: Ooievaars en Westbroek, Als er één vogel in Nederland is, die elk kind met zekerheid kennen moet, dan is het de beroemde kinderbrenger, de ooievaar, die al voor dertig of veertig eeuwen de liefde der mensen won en die merkwaardig genoeg nooit verloor (Jan Vriends 1937); Frans Klok: Nieuwe Hollandse Waterlinie, vloek of zegen?; Kees Floor: Op zoek naar 't Zek, Ontginningen

De besproken tijdschriften, evenals afdelingsbladen van de verschillende NGV-afdelingen kunnen worden ingezien en meegenomen bij de volgende afdelingsbijeenkomst Bent u in verband met uw genealogisch onderzoek in een bepaald gebied geïnteresseerd dan kan het handig zijn deze bladen eens door te kijken!

Toelichting bij de kwartierstaat Boessenkool – Nawijn.

Van mijn familie Boessenkool is voor het eerst melding in de doopboeken van Staphorst / Rouveen / IJhorst – in de 17e eeuw één gemeente. Vrijwel allen hadden een boerenbedrijf van geringe grootte. De naam Boessenkool werd door velen op eigen wijze weergegeven: Boezekool, Buzenkool, Boesekool en andere varianten.

In mijn tak van de familie komen twee schrijfwijzen voor: Boessenkool en Boesenkool. De oudste broer van mijn grootvader gebruikte één –s-, de rest van ons schrijft de naam met –ss-.

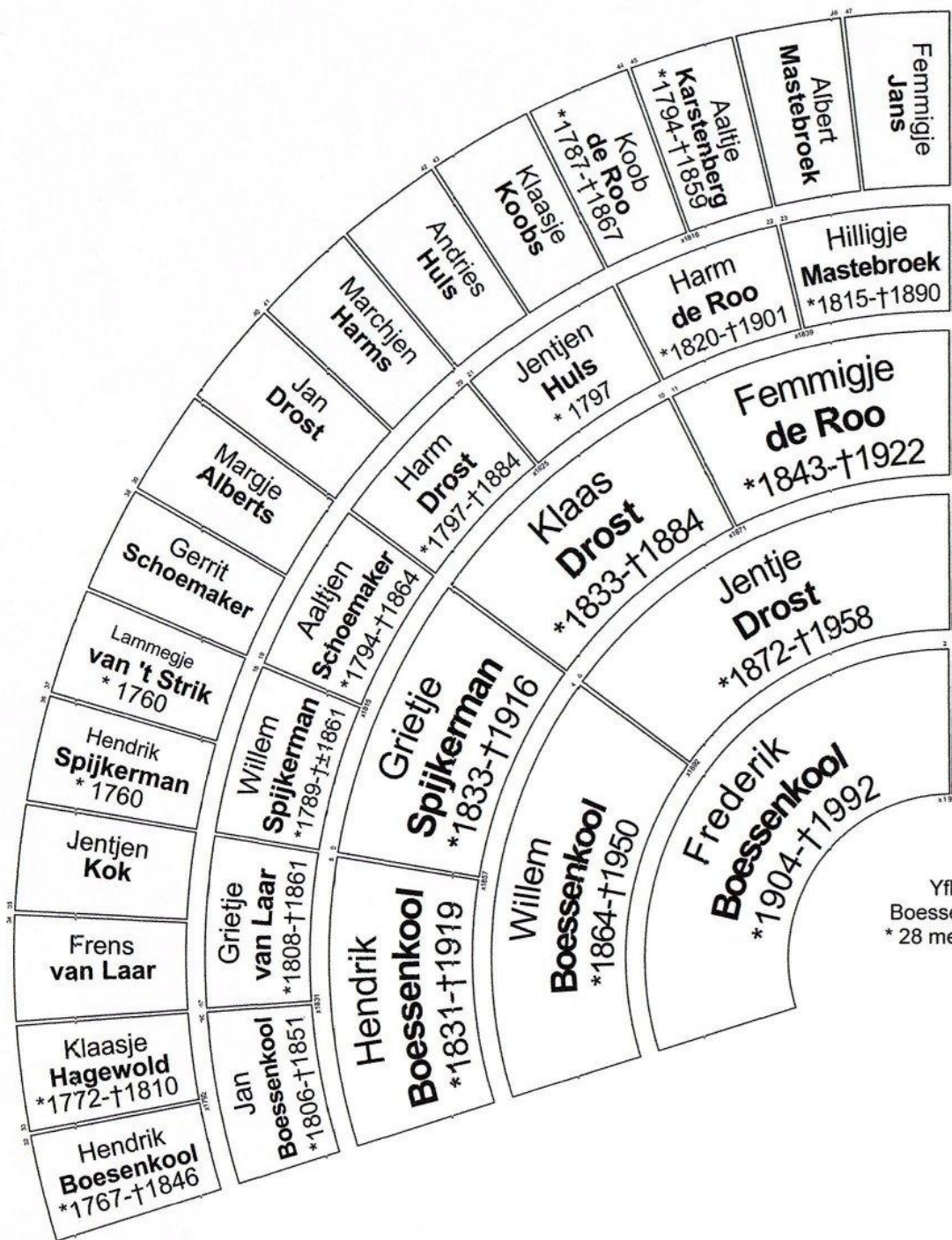
Oldenzaal noemt zich in carnavalstijd Boeskoolstad. In het stadhuis van Oldenzaal staat een beeldje dat een boer voorstelt met een reusachtige groene (of Savoye) kool.

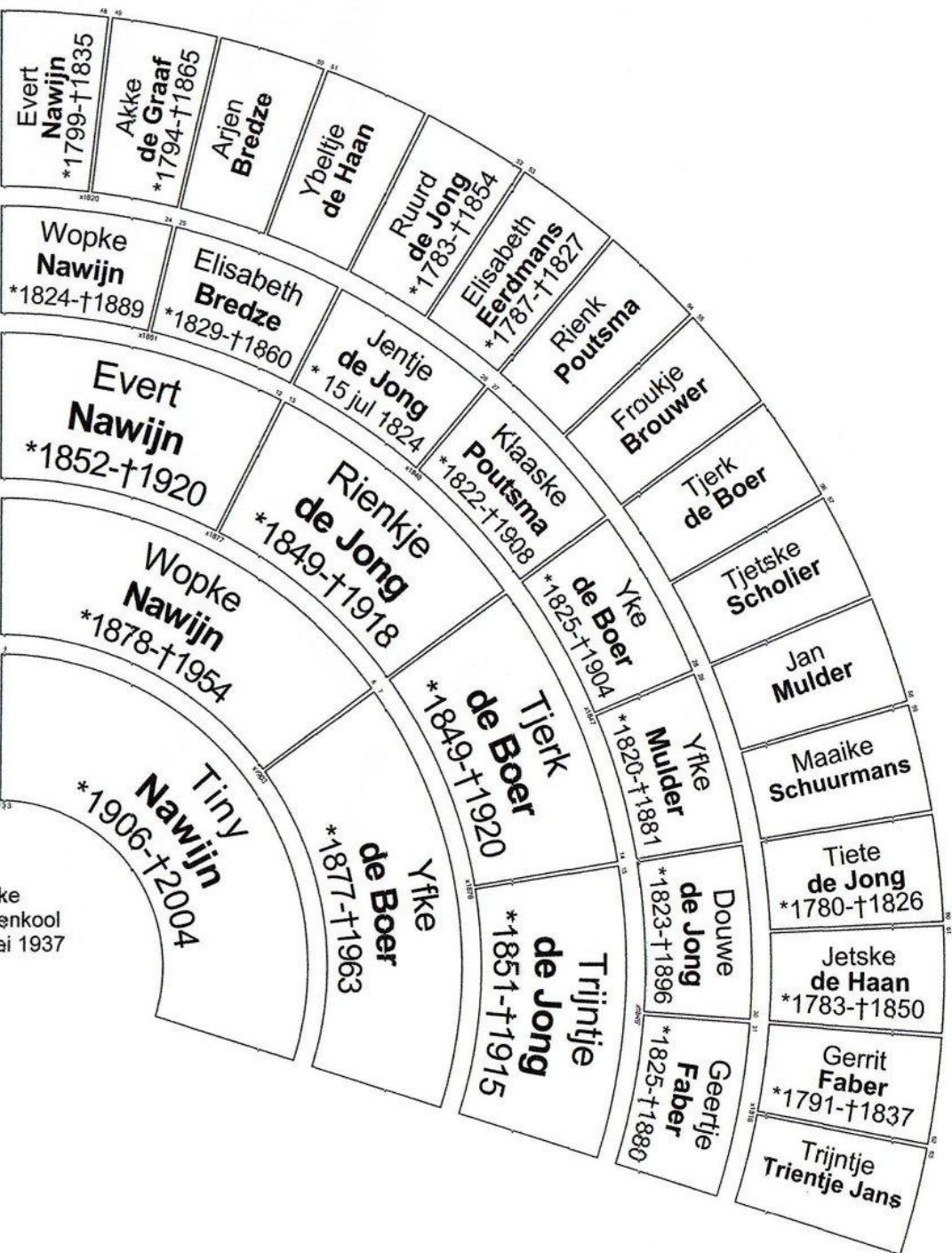

In de loop der tijd hebben de keuterboeren zich ontwikkeld, de Machinefabriek Boessenkool thans geen relatie meer met de familie) in Almelo heet nog steeds naar een vorige directeur/eigenaar, ook bestaat er daar nog een garage Boessenkool. De naam komt nog veelvuldig voor in Staphorst zowel als de regio Twente, maar familieleden zijn te vinden in Australië, Brazilië, Californië (VS), Canada, Egypte, Michigan (VS). De meeste emigranten in de VS hebben hun naam gewijzigd in Boeskool.

Van moederszijde zijn de Friezen dominant. De oude traditie om kinderen de voornaam van één der grootouders te geven is consequent gevolgd: de voornamen Trijntje (óók de doopnaam van mijn moeder, al heette zij haar hele leven Tiny) en Yfke wisselen elkaar elke generatie af!

Mijn voornaam Yfke kwam in de jaren 1937/38 slechts twee- of driemaal voor, heden ten dage wordt de naam veel meer gebruikt. Het Meertens Instituut in Utrecht houdt die gegevens nauwgezet bij.

ke
 enkool
 ai 1937

Tips en Weetjes

door Hetty Venema

Boeken: Het Instituut van Aalders, hierin leest u hoe hij met de Koninklijke familie, de NIOD-directie en ministers in de clinch lag. Uitgeverij Just Publishers € 22,50.

(Her)lezen.

Van (her)lezen naar een website en naar een dagje uit. Zo (her)las ik de Gens Nostra van december 2016. Hierin staat een artikel van Emmy Reijngoud-Pothuma: Enkhuizen VOC-stad, een blik in het dagelijks leven omstreeks het jaar 1780. In dit artikel gaat het o.a. over brieven van Meymerigje Kleinhens. Toen, in 2016, was mijn belangstelling vanwege de naam Kleinhens wel gewekt. Maar ik legde een notitie neer en daar bleef het bij. Tot ik kort geleden het bewuste decemberblad weer in handen kreeg. Ik besloot om te kijken of deze Meymerigje familie was mijn van mijn moeders voorvader Jurriaen Kleijnhens (zie ook de cirkeldiagram in de Stichtse Heraut van april 2014). En yes, Meymerigje blijkt zelfs een zus van Jurriaen te zijn. Zij trouwde in januari 1779 met Coenraad Buyk, onderstuurman van het VOC schip De Hoogkarspel en schreef hem brieven. Wat ben ik blij met dit interessante artikel. Vanzelfsprekend ben ik ook verder gaan zoeken en kwam op de website van Thijs Postma terecht: thijspostma.nl, een reiziger, schrijver en kunstenaar. Thijs heeft heel veel bronnen van Enkhuizen op zijn website staan. O.a. 'Enkhuizers schilders en portretten'. En hierin bij 'afbeeldingen van Enkhuizers' staat een portret van Coenraad Buy(c)k en een portret van Meymerigje Kleinhens, geschilderd door J. van Gaalen omstreeks 1792. Deze portretten zijn geschonken door Meije de Vos, een achterkleindochter van bovengenoemd echtpaar. U begrijpt waar het dagje uit naar toe gaat.

Historische vaartocht over de Hollandsche IJssel, van IJsselmonde tot IJsselstein door Piet Mourik. De in Ouderkerk aan den IJssel geboren en getogen Piet Mourik heeft onlangs een boek geschreven over 'zijn' Hollandsche IJssel. De afgelopen paar jaren heeft hij een denkbeeldige historische vaartocht rond de voorlaatste eeuwwisseling over de Hollandsche IJssel beschreven, maar dan ook echt de hele Hollandsche IJssel. Het boek heeft een harde kaft, is ingebonden, A4-formaat, 364 pagina's, is fullcolour afgedrukt en kost € 28,95, te bestellen via boekwinkels of bij de schrijver: pietmourik@gmail.com of telefoonnummer 0180-682642. Ook is het in te zien en te koop bij museum Warsenhoeck voor € 25,00. Hiermee gaat dan tien euro naar de kas van de Historische Kring Nieuwegein. [Cronyck de Geyn, jg. 41, nr. 4-2019].

Vlinderhof.com: De Vlinderhof in het Máximapark bestaat 5 jaar. [Rond Leidsche Rijn & Vleutensche Wetering, december 2019].

Historische Vereniging Vleuten, De Meern, Haarzuilens & Leidsche Rijn vraagt in verband met de viering van 75 jaar bevrijding voor het maartnummer van 2020 verhalen over de oorlog en bevrijding. Contact via redactie@histvervdmh.nl of stuur een briefje naar het Documentatiecentrum, Dorpsstraat 1, 3451 BH Vleuten t.a.v. de Redactie.

HUA, Hamburgerstraat: Het jaar 1672 staat ook wel bekend als het Rampjaar. In 1672 werd de Republiek namelijk van alle kanten aangevallen: een coalitie van Frankrijk, Engeland, Münster en Keulen dreigde met een inval over land en Engeland bereidde een invasie voor over zee. De opmars vanuit het oosten stakte bij de Waterlinie. Het rijke Holland werd zo gespaard. De provincie Utrecht werd echter van juli 1672 tot november 1673 bezet en leed enorm onder de brandschattende en plunderende Fransen. In de expo 'Rampjaar 1672-1673' maak je via persoonlijke getuigenissen mee hoe Utrechters deze rampen doorstonden. Onderdeel van de expo is een innovatief project waarmee we 17e-eeuwse brieven van de kasteelvrouw Margaretha Turnor automatisch lieten transcriberen door de computer.

Lezingen: Kees Rasch houdt op 13 februari a.s. een lezing over Het Romeinse Limespad in Castellum De Hoge Woerd. Aanvang 20.00 uur, kosten € 5,-p.p., leden € 2,50. Kaarten verkrijgbaar via de website museumhogewoerd.nl/agenda.

Marieke van Dinter houdt op 11 maart a.s. (nu niet allemaal naar Marieke lopen, want dan is onze zaal wel erg leeg) een lezing over Landschappen langs de Limes in de tijd van de Romeinen. Voor kaarten zie hierboven.

Museum Zuilen opent eind maart 2020 haar deuren in de Werkspoorfabriek. 'Een logische keuze', zegt museumdirecteur Wim van Scharenburg. 'Meer dan 60 procent van onze collectie komt van Werkspoor.' [Telegraaf, 5-12-2019].

Stadsarchief Amsterdam: vanaf 1 januari 2020 is de Vijzelstraat, tussen het Muntplein en de Herengracht, afgesloten. Voetgangers worden via een loopbrug over de Herengracht geleid. Tram 24 rijdt niet, metro 52 rijdt wel.

Idem: tentoonstelling over vondelingen. Het Aalmoezeniersweeshuis van Amsterdam 1780-1830. Vanaf 26 maart 2020.

Idem: elke eerste en derde zondag van de maand worden spraakmakende gasten geïnterviewd, of een actueel onderwerp wordt besproken. Aanvang 15.00 uur, toegang is gratis. Zie de website.

Tik met pen: Met Calligraphr ontwerp je je eigen handgeschreven lettertype. Je print een documentje met hokjes voor elke letter. Je gaat tekenen en scant het resultaat. De site maakt er een werkend lettertype van. Vanachter de computer tik je in je eigen hanenpoten. Het is gratis, behalve als je een volledige letterset wilt, inclusief alle gekke tekens. [calligraphr.com].

Famillement

In 2020 strijkt het Famillement neer in Amsterdam. Op 27 juni tussen 10:00 en 18:00 uur kun je terecht bij het Stadsarchief Amsterdam en het DeLaMar Theater voor een dag vol inspirerende activiteiten. Organisatie: Centraal Bureau voor Genealogie en het Stadsarchief Amsterdam. Toegang is gratis.

DIVERSEN

Politieverslagen brigadier Roskam - laatste deel

(voorgaande delen opgenomen in de Stichtse Heraut 31^e jg, nr. 2, 3 en 4)
door Hetty Venema

Verslag van de gang van zaken in het bewakingsgebied en van het Groepsperoneel van Sectie III. Groep 6 over de maand October 1953.

2 October trof de a.v.p. (agent van politie) A.J.v.Schaik op het Stadionplein een 4-tal jongens van plm. 14 jarige leeftijd aan, allen afkomstig uit Baarn. Zij durfden uit school niet naar huis te gaan en waren van plan naar Frankrijk te gaan. Zij droomden waarschijnlijk van heldendaden in het Vreemdelingenlegioen. De tocht eindigde echter aan het Hoofdbureau van de Utrechtse politie, die voor transport naar Baarn zorgde.

7 October kwam te tien uur een bericht binnen, dat in de Ridderschapsvaart, achter de huizen van de Pr. Hendriklaan, een paard te water was geraakt. Direct togen de a.v.p.'s A.E.J. Spekking en J.E.C. Urlus derwaarts om hulp te bieden. Eerst te 12.30 uur gelukte het pas, met behulp van een takelwagen van Garage Modern vanuit de Nicolaasweg, om dit paard op het droge te brengen. Het paard is ter observatie overgebracht naar de Veeartsenijkundige Hogeschool, maar bleek geen nadelige gevolgen van zijn bad te hebben.

24 October hebben de a.v.p.'s A.M.J. Spekking en J.v.d. Mars de befaamde souteneur Johnny Meyer aangehouden. Tegen J. Meyer was een arrestatiebevel uitgevaardigd t.z. het ondergaan van 14 dagen gevangenisstraf. Er waren de laatste tijd klachten binnen gekomen, dat de radio van Johnny dikwijls tot 2 à 3 uur 's nachts keihard aanstond, tot groot verdriet van de enkele nette burens die Johnny nog rijk is. Dus stond beiden a.v.p.'s in het donker tegen een muur aangedrukt bij het huis van Johnny, toen de welbekende Jan L. om ca. twee uur thuis kwam. Zijn geweten was zeker ook al niet te zuiver, want hij poogde alras de aandacht van zichzelf af te wenden door te zeggen: 'Ik weet wel op wien jullie loeren, op Johnny Meyer, maar die vind je toch niet, want hij is op een bruiloft in de Catharijnesteeg'.

Aanvankelijk geloofden de a.v.p.'s dit verhaal niet maar gingen toch maar eens neuzen in de buurt van de Catharijnesteeg. Toen zij over de Lange Nieuwstraat reden zagen zij een taxi voor de Catharijnesteeg staan 'bemand' met een 4-tal vrouwen en ook Johny Meyer. De fietsen tegen de muur gooien en de portieren van de taxi openen was een kwestie van een ogenblik. Maar zij hadden buiten de aanhankelijkheid van de 4 vrouwen gerekend. In een ommezien van tijd had ieder der agenten een 2-tal vrouwen aan zich hangen, die aan het plukken en rukken gingen, onderwijl Johny de gelegenheid gevend weer in het huis te vluchten waar de bruiloft gehouden werd. Johny had zich van jas en schoenen ontdaan en zo, op kousenvoeten vluchtte hij verder de achter deze huizen gelegen tuinen in. En daar ging het hekje over tuintje in, muurtje over tuintje in, afdakje op, platje hoger, platje lager, dat alles in volkomen duisternis en de achtervolgers maar schoten in de lucht lossend. Inmiddels was er assistentie van het Hoofdbureau gekomen, die het blok huizen afzette, zodat ontvluchten uit de tuinen praktisch uitgesloten was. Eindelijk belandde J. Meyer in het laatste tuintje en kon niet verder. Daar werd hij door J.v.d. Mars gevonden en een kleine worstelpartij ontstond, want Johny wilde niet vrijwillig meegaan, hij dreigde de gehele familie, vrouw en kinderen inclusief, van J.v.d. Mars te zullen uitroeien. Maar Johny werd door Van de Mars in de één of andere 7de heupworp genomen waardoor Johny machteloos in een hoek gedrukt werd, totdat Spekking het 2-tal vond. Toen was het pleit snel beslecht en zat Johny goed en veilig opgeborgen aan het Hoofdbureau. Dat komt er van als vrienden, vijanden worden en elkaar gaan verraden. Het was in ieder geval een enerverend avontuurtje voor Van de Mars en Spekking. idem over de maand November 1953.

18 November gaf de Adjd. Van Dienst telefonisch kennis dat in perceel Burgm. Reigerstraat 26 een moordaanslag gepleegd zou zijn. De Brig. H.J.Steffens en nog 1 a.v.p. spoedde zich naar de plaats van misdrijf en alras bleek dat van een moordaanslag geen sprake was, maar wel van een liefdesaffaire. De bewoner van perceel 26, die aldaar een schoenenwinkel drijft, had zijn bovenbuurman een klap op zijn oog gegeven, omdat deze man een verhouding zou hebben met de echtgenote van de schoenwinkelier. De schoenwinkelier had hier iets op tegen en toen hedenmiddag de medeminnaar in de winkel kwam ontstond er ruzie met het bekende gevolg. De geslagene wenste geen aangifte te doen.

23 November kwam een telefonisch bericht binnen dat in perceel Homeruslaan 11 enige personen die aldaar in het geheel niet thuis hoorden aan het vechten waren. De ter assistentie gezonden a.v.p. A.E.J. Spekking rapporteerde bij terugkomst, dat een 25 jarig jongmens van zijn ex a.s. schoonvader en dito zwager een pak rammel gekregen had. De verloving van dit jongmens was verbroken, maar de kosten van de verloving waren nog niet betaald en de gegeven cadeaux niet teruggegeven en op deze morgen kwamen vader en zoon 'verhaal' halen op de Homeruslaan, alwaar dit

jongmens werkzaam was. Al gauw ontstond een woordenwisseling en doordat de gewezen vrijer zich bedreigd voelde, vluchtte hij een willekeurige woning binnen, waarvan de deur juist door de bewoner geopend, die zich naar zijn werk wilde begeven. Vader en zoon achtervolgden de vrijer en zetten de knokpartij voort in de gang onder toezicht van de bewoners die niet wisten wat hen overkwam en daarom de politie opbelden. Door rapporteur wordt p.v.b. terzake mishandeling opgemaakt.

Antwoorden genealogische vraag

Stichtse Heraut nr. 4 november 2019

Op de genealogische vraag van Marinus Vink is door diverse mensen gereageerd. Het antwoord is eensluidend:

Johannes Goene overlijdt Zwolle 5-3-1906 (akte 96) en zijn vrouw Anna Elisabeth van Piggelen te Zwolle op 29-9-1906 (akte 532). De geraadpleegde bronnen waarin dit antwoord gevonden is waren verschillend. Hieronder een korte samenvatting hoe de gegevens gevonden zijn en een suggestie.

- Open Archieven (www.openarch.nl): “De kinderen van dit echtpaar zijn geboren in Zwolle en dat zette mij op het spoor van de ouders”.
- Boek ‘4 eeuwen geschiedenis van Genet tot Goenee 1600-1994’
- Google zoekbalk: “na het intypen van de zoekvraag ‘Johannes Goené’ had ik vrij snel een hit op genealogieonline (stamboom Rietveld)”
- WieWasWie: “In WieWasWie heet hij Goen. Ik zocht de originele akte op bij FamilySearch. In de akte heet hij Goené. Ik heb de correctie doorgegeven in het opmerkingenveld bij de akte in WieWasWie. Zij overlijdt in Zwolle op 29 september 1906 (akte 532) als Anna Elisabeth van Piggelen. De originele akte is te vinden bij Family Search.”
- Suggestie: “Ik vind op internet dat in deze familie ook de naam Grimmelikhuizen voorkomt; probeert u eens in contact te komen met Jos Grimmelikhuizen wellicht kan hij u helpen.
jfjgrimm@hetnet.nl is volgens mij zijn emailadres.”

Agter 't Weistraat...

door Hilbrand de Bruijn

Wie zoals ondergetekende nogal wat rooms-katholieke voorouders aan de zuidkant van Utrecht heeft, komt vroeg of laat dopen of huwelijken tegen in de ‘statie Agter 't Weistraat’, waarvan de naam allerlei varianten kent, waaronder ‘Achter Twijnstraat’. Waar mag dat wel geweest zijn?

Volgens Wikipedia wordt voor het eerst in 1337 melding gemaakt van ‘de Twijstraten’. De naam zou te maken hebben met de aanwezigheid van mandenmakers. Twijestraat is dan een verwijzing naar de twijgen (twije) die ze gebruikten.

Pas onlangs is me duidelijk geworden dat met de statie Agter 't Weistraat de voorloper van de Martinusparochie bedoeld moet zijn (*1). Ik bracht een bezoek aan het huis (thans hotel) Oudegracht 399, naast de (voormalige) Martinuskerk. Dit van oorsprong middeleeuwse huis heeft onder diverse namen bekend gestaan zoals De Zwarte Haan, De Haan, De Mast (?), 'gelegen Achter 't Weistraat'. Met deze laatste aanduiding werd (tot 1917) dit deel van de Oudegracht bedoeld. Aldus de huidige eigenaar van het huis.

Omdat na 1580 de rooms-katholieke eredienst ('paapse superstitiën') in Utrecht verboden was, zouden een tijdlang in dit huis clandestiene missen zijn opgedragen. Via verdeckte achtertoegangen konden de gelovigen het pand ongezien binnenkomen en weer verlaten. De nu afgesloten Martinussteeg zal daarvan nog een overblijfsel zijn (*2).

In een latere periode werd het verbod op de godsdienstoefeningen in zoverre versoepeld dat ze 'gedoogd' werden, mits aan de openbaarheid onttrokken. Dat gaf de mogelijkheid op het achterterrein van Oudegracht 399 een schuilkerkje te bouwen (omstreeks 1750) en in relatieve rust te gebruiken.

De huidige Martinuskerk - inmiddels verbouwd tot woonappartementen - is kort na 1900 gebouwd op de plaats van dit schuilkerkje. Deze ontstaansgeschiedenis verklaart waarom de kerk ten opzichte van de gevels aan de Oudegracht een stuk naar achteren ligt. Van 1914 dateert de St. Martinusschool, die ook al een woonbestemming heeft gekregen.

In Publikatie 6 van de (toen nog) Gemeentelijke Archiefdienst Utrecht vind ik een bevestiging van het bovenstaande (3). De St. Martinusparochie is voortgekomen uit de statie 'Onder het Kruis', die vanaf 1611, buiten de muren van de stad, het gebied Abstede en Buiten Tolsteeg bestreek. De locatie was toen een hoveniershuis aan het Absteder zandpad.

In 1700 verhuisde men naar de Achter Twijnstraat, naar het huis vanouds 'De Haan', eigendom van Van Hees, maar nog op naam staand van de voorgaande eigenaar, Adriaan Jans van Wijck. In de koopakte werd het omschreven als 'seeckere huijsinge, kelder en kluijs op de [Oude]graft uijtkomende, met den hof daarachter [...], vanouts genaamt den Haan met den vrijen in- en uijtgangh van voor van de straat door seeckere poort ofte gangh, tot in den hoff van de voors. huijsinghe alles staande en gelegen binnen deeze stadt agter 't Wijstraat.' De benedenverdieping was pastorie, de bovenverdieping werd als kerk ingericht. De toegang was aanvankelijk alleen mogelijk via de Wal (thans Geertebolwerk).

De statie Achter Twijnstraat is met zijn voorlopers en met de daaruit ontstane Martinusparochie altijd geleid geweest door seculiere (wereldlijke) geestelijken, normaliter onderworpen aan het bisschoppelijk gezag. In de meeste staties/parochies hadden ordegeestelijken het voor het zeggen, zoals

Dominicanen, Jezuïeten en Augustijnen. De door Jezuïeten geleide statie van St. Martinus in de Herenstraat stond los van 'Achter Twijnstraat'.

De grenzen van staties en parochies zijn nogal eens onderhevig geweest aan wijzigingen. Achter Twijnstraat omvatte een groot buitengebied (o.a. Amelisweerd, Oud-Wulven) maar slechts een klein gedeelte van de zuidwestelijke binnenstad.

Mijn vader (1908-1976) heeft tot 1921 op de Steenweg gewoond, strikt genomen buiten de Martinusparochie. Niettemin heeft hij de St. Martinusschool bezocht en is hij daar ook ter kerke gegaan. Onwetend waarschijnlijk van de voetstappen van zijn voorouders !

Hilbrand de Bruijn
bruijnhm@xs4all.nl

Links de Martinuskerk (nog juist zichtbaar) met daarvoor het ruiterstandbeeld van St. Maarten, dan Oudegracht 399 (voormalige schuilkerk, thans hotel), geheel rechts de ingang van de St. Martinusschool.

Noten:

- (*1) Met een statie werd een parochie bedoeld, die als gevolg van het verbod op de RK-eredienst onttrokken was aan het bisschoppelijke gezag.
- (*2) Zie het onlangs verschenen Stegenboek van Utrecht, p. 136).
- (*3) Inventarissen van de archieven van de in 1855 opgerichte R.K. parochies in de stad Utrecht: H. Dominicus, H. Augustinus, H. Willibrordus, H. Catharina, H. Martinus, OLV Tenhemelopneming.

Wilt u de Stichtse Heraut digitaal ontvangen?

Stuur dan een e-mail aan Toos Greveling ledenadministratie@ngv.nl onder vermelding van uw lidnummer, naam, adres, postcode, woonplaats en e-mailadres. U krijgt dan de Stichtse Heraut per e-mail als PDF-bestand toegezonden. U ontvangt dan geen papieren versie meer.

Als u e-mail hebt, krijgt u natuurlijk de aankondigingen voor de activiteiten van uw eigen afdeling, maar kunt u zich ook gratis opgeven voor de mailings van andere afdelingen van de NGV. Ga hiervoor naar de website [Ontdekjouwverhaal](#) van de NGV.

Paleografie

Transcriptie nr 4 - november 2019

Compareerden Reynier Nulck borger binnen Utrecht wonende buyten de Wittevrouwenpoorte in 't Bonte Paert mij notario seer well bekennt ende verclaerde voor de gerechte waerheyt in plaetse van eede ten versoecke van de heere Loduwijck van Alteren van Jaersfelt dat de heere requirant in den herfst des jaers 1662 dewijle hij attestant besich was omme de brieven gaende na Ceulen in te packen gecomen is met een ront doosgen waer aen eenen brieff vastgebonden was om 't selve te bestellen nae Arnhem seggende Reynier wilt toch sorge dragen dat dit doosgen well wort bestelt alsoo daer yet in is daer aen geleegen is dat hij attestant 't selve aengenomen ende in de sack neffens de anere brieven ingepackt heeft, verclaerende vorder hij attestant dat hij verstaen heeft dat den postillon die van Wageningen op Arnhem rijdt de sack heeft goen gedaen ende het doosgen daer wt genomen, verclaerde noch verder dat den requirant eenige dagen daernaer bij hem attestant is gecomen seggende Reynier wat beduyt dat, dat mijn brieff met het doosgen niet terecht is gecoomen ick versock dat ghij onderstaet waer 't aan hapert, waer op door den postmeester is geschreven naer Arnhem om t'onderstaen waer 't doosgen was gebleeven ende dat voor antwoort gecomen is dat de postillon heeft geseght dat de sack was losgetornt en datter het doosgen was wtgevallen

Nieuwe opgave

Wij Mr. Anthoni De maurek Scholtius
Gerrit fransen van Ervedingen, en hendrick
anthoni Schepenen der Dorpen ende heerlyk
heden Beurschem, en Soelinondt, doen comdt
en Certificeren by desen, dat voor ons in
eijgenen persone gecompareert en erschee-
nen is D'A en Mr. nicolaas de Gooq Ca-
nonik in den Caple en Cameracn van
D'Ed: Eerw: heeren Decan en Capittulairen
der kercke St. Jan t Utrecht, als tot de-
sen transporte by acte van Welgem: heeren
vanden Caple van dato den vijftapril
deses Jaars 1700 mede geauthoreert
zijnde, die ons verthoont, en ten signate
alhier geregistereert is, Ende transporteerde
droegh op en gaf over by deren in voors:
qualiteit, aan en ten behoere van
hermen Cornelisz van Leijst en willem:
ken de groot egte Luyden den vrien
eijgendom van een Bogaart gelegen aen
de voortstraat tot Beurschem groot-
twee hondt en vijfen dertigh roeden, opt
Caartzboeck fol: 139 gettekent met de
letter G, daar oost Tels vanden Bergh
west de voortstraat, Luyden Jan Jacobs:
van pothuisen, en noorden voortv. van
den Bergh, endit met zijne servituyten
en gerechtigheden van outs en witer
tijdt, daaraan gehorende, en specialijk

Bron: Regionaal Archief Rivierenland, ORA Beusichem, inv.nr. 233, pag. 11,
d.d. 29-04-1700

Stichtse Heraut - Namenindex 2019

Aelbrechtsz: Leendert.....	70	Clementianus: Claudius Paernus	32
Aertsz: Gijsbert.....	86	Constant d Rebecque:David-Louis	81
Agterberg: Willem Acrijnz.....	56	Craandijk: Jacobus.....	14
Akker, van den: trekhondhouder	32	Daems: Wilhelma.....	56
Alfen: Albertus Hendricus van..	5	Delweg: Johanna.....	49
Ameele: G.H. v.d.....	44	Dijk: Gerritje van.....	37
Ansfried: bisschop.....	78	Doest: Barend.....	59
Ansfriedr: Benedicta.....	78	Doorn: Isaac van.....	48
Baars: G.....	45	Dop: Willem van.....	89
Bakker: C.....	68	Drenth: Grada van.....	83
Basten: Marco van.....	30	Duwaerd: Seger.....	8
Bastert: N.S.....	32	Duyst van Voorhout: Maria....	79
Beest: Aart van.....	59	Eck: Van.....	31
Bekkema: A.....	44	Ee, van: trekhondhouder.....	31
Bemmel: Anthonij van.....	89	Eijk: Steven van.....	49
Bennink: Frederica.....	37	Eijkelboom: Cornelis.....	89
Frederica Jacoba.....	44	Johanna.....	89
Jan.....	40	Eijkelenboom: Johanna.....	89
Roelof.....	40	Emmerik: Jacobus van.....	89
Wijtse (Wietse).....	40	Maria van.....	89
Benthem: Dirkje van.....	49	Michiel van.....	89
Berg: Antonie.....	87	Everzwijn: familie.....	61
predikant van den.....	59	Gerwig: Nicolaas.....	48
Berkelaar: Kobus.....	11	Ginkel: Van.....	11
Berns: Jan Willem.....	16	Godert: weduwe.....	50
Blankert: Hendrik.....	49	Goené (Goenee): Johannes...	74
Blik: J.....	45	Gorcum (Gorcom): Anto(i)netta van	74
Boetzelaer: Dirk van.....	11	Gresnigt: Bertus.....	64
Bogaart: Johanna.....	49	Griendt: Willem van der.....	59
Bonavonture Broen.....	94	Groot: weduwe de.....	50
Boot: Anna Willemsdr.....	8	Haan: Anthonia (To) de.....	44
Bouman: Vader en zoon.....	31	Anthonia de.....	40
Braam: Margaretha (Gré).....	36	Hermanus de.....	37
Breij: Claudia de.....	41	Isabel de.....	49
Brey: familie de.....	10	Johan de.....	37
Brilleslijper: Janny en Lien.....	16	P.J. de.....	40
Broek: Gijs van den.....	14	To de.....	37
Buuren: notaris M.J. van.....	89	Hammen: Johan van.....	94
Cachet: Carel Lion.....	86	Hansen: Gerard Nicolaas.....	55
Cats: Jacob.....	80	Harkema: Tietje.....	37
Charrière: Charles-Emmanuel de	81	Hartman: Jasper.....	49

Heijn-Bieren:Elizabeth.....	81	Harm	37, 40, 44
Hengel: Jan van den....	14	Kuipers: Roelfina Grietje	44
Heve-aak: Christina.....	11	Lambers Sr: Egbert	64
Hiensch: Petronella	37	Lange: familie De	14
Hoeff: Catrina	49	Laurentien: prinses.....	37
Hogendoorn: Arie	47	Leemput:Jan Jacobsz van.....	79
Hogenhout: Arie	60	Leer: Gebr. Van.....	93
Honings: Jan	49	Leersum: Paulus van.	32
Hoogendoorn:Engeltje.....	47	Leeuwenhoek: Anthonie van...	80
Hoogeveen: Dirk van.	79	Lenie Lens: Gerrietsen.....	3
Hoogland: Herman	3	Lenten: Kees	31
Hornes: Piet.....	31	Leusden: Willem van	32
Houdijk: Jo.....	63	Leuven (Le(e)uwen): Jantien van	37
Houten: Christian Jan van.....	87	Lichtenberch: Jan Cornelissen v	86
Hoveling: Jopie.....	60	Lieshout: Johanna Maria van...	40
Hoytema: Theo van	86	Ligtelijn: E.J.....	32
Huydecoper: Johan	86	Lobel: Jacobus	87
Jacobs: Aletta.....	82	Lockhorst: Adam van... ..	14
Jacobsdr:Zuster Berta.....	77	Loenen: Lambertus van	49
Jesse: Nico.....	86	Maaswinkel: Jannie	87
Jong: Casper de	8	Manen: A. van	49
Jong: K. de	44	Mansfeldt-de Witt Huberts: Nellie	81
Jong v Beek en Donk:		Mars: J. v.d.....	69
Cécile en Elsa de	35	Medelijn: H.	49
Jonge: Grietje de.....	37	Meijberg: P.C.....	89
Jong-Nijholt: Anja de.....	26	Meijer: Johanna.....	50
Kellenaar: Lijsje	46	Mollem: Jacob van	86
Kerste: trekhondhouder.....	31	Mulder: Ben.....	64
Keunen: G.J.	45, 69	Martin G.J.....	64
Keur: G.J.	45	Wilhelmus.....	8
Klaveren: Dina van	14	Mulders: Hermen.....	8
Kleber-Lambers: Mieke	64	Neomagus: Marie	11
Kleinveld: Toon.....	87	Niekerk: trekhondhouder.....	32
Koekman: slager	31	Nieuwenhuis: Henk	26
Köhler: W.H.	32	Nieuwenhuizen: Cornelis van..	87
Koning, de: trekhondhouder...	32	Noorderom:Abraham van	48
Kooij: Heer Van	14	Norden: Greet van.....	3
Koufeld, Mettes: trekhondhouder	31	Northolt: Maurits	55
Kroon:trekhondhouder.....	32	Nuycop:Jan Cornelis van	86
Kuijpers: Maria	50	Olympe de Gouges: Marie.....	35
Kuik: Jacob.....	68	Ouden:Peter Martens d	86
Kuipers:familie.....	40	Overbeek:.. Anton van.....	15
Gerrit	37	Patist: J.....	44, 68
Griet.....	37	Pegtel: Alies	82

Perre:Susanna van de.....	94	Staal: Lies	32
Phillips: Antonij	89	Stevens: Gerrit	48
Pieck: Willem.....	19	notaris G.H.	89
Piggelen: Adrianus van	74	Stutterheim: L.P.....	32
Elisabeth van.....	74	Taminiau: Jan.....	86
Pluck: Nel	87	Teunebroek: J.P.van .	44
Ponciaens: Alyt.....	78	Tongeren: Jacoba van.....	15
Pot: Nel.....	87	Uijtveen:Elisabeth van.....	50
Putten: Geertruij v	48	Urlus: J.E.C.	68
Puttevil: Wilhelmus	56	Veerkamp:Herman Elbert	87
Reede: Frederik Adriaan van..	80	Velsen: . Rebecca van.....	49
Rembrandt.....	5	Verheem: Cornelis.....	89, 90
Renen: Dries van.....	11	Martina	91
Rennenberg: Willem van	31	Verheul: Joseph Antonius	55
Rijke of Lijke: Willem de	87	Verhoef: trekhondhouder	31
Rijsenbach: Frederik	33	Verkerk: Bakkerij.....	14
Roskam: Aris	36, 40	Versteeg: Drie generaties	15
Hermanus Pieter....	36,44, 67	Verwey: H.....	32
Peter Johannes	37	Visser: Jan	90
Roy, de: trekhondhouder.....	32	Vliet: Elisabeth van.....	74
Santen: Ludmilla van.	30	Gerda van.....	87
Sassen: Wim	60	Vonders: ... Hillegonda.....	49
Schaik: A.J. van.....	44, 45	Voornen: CatrijnWillem Claesdr	79
Scheffer:Aleida Catharina	82	Vossenaer: ..kapelaan.....	32
Schonenberg:Anthonij.....	89	Vreeswijk: Hennie.....	87
Francijntje.....	90	Vries: Sieger de.....	40
Hendrica	89	Vrijhoeff: weduwe	50
Hendrika	89	Wakkee	31
Lijntje	89	Walbeek: Coenraad van	47
Monsieur Anthonij..	89	Gerrit van.....	46
Schurink: Adrie	31	Johannes (Jan) v...	46
Schurman:Anna Maria van.....	80	Peter van.....	46
Selmont: Anthonis Jansz v.....	20	Werf:Ben van der	92
Johan van.....	50	Westerdijk: Bernard.....	82
Simonis et Sprenger: Schepenen	19	Johanna	81, 82
Sluijmer: Dirck Hermansch.....	19	Wintzand: Aletta	48
Sluijs:Frederik van der.	49	Wit: Berendina de.....	32
Thomas	40	Wuller: Maria Theresia.....	48
Smelt: J.	45	Zandbergen: Dick	32
Smit: Andries	14	Zuylen: Belle van.....	81
Snel: Herman Jansz	86	Zweden: Birgitta van..	78
Solms-Braunfels: Johan Albert van	86		
Spaens: Cornelia.....	79		
Spekking: A.E.J.	45		

Inhoudsopgave

VAN DE REDACTIE.....	1
VAN DE VOORZITTER.....	2
AFDELINGSNIEUWS.....	3
Excursie Museumwerf Vreeswijk zaterdag 18 april 2020.....	3
Nieuwe leden.....	4
Nieuwe leden stellen zich voor.....	5
LEZINGEN.....	5
Vervolgverslag van de lezing “Woeste wijven en wijze vrouwen” door Wendy de Keizer op 11 september 2019.....	5
Verslag tienminutenpraatjes 13 november 2019.....	8
Willem van Zon over Vrouwenwapens.....	8
Yvonne Jansen over Jong en Oud.....	10
Tijdschriftennieuws.....	10
Toelichting cirkeldiagram.....	13
Cirkeldiagram kwartierstaat Boessenkool – Nawijn.....	14
Tips en Weetjes.....	16
Famillement.....	18
DIVERSEN.....	18
Politieverslagen brigadier Roskam.....	18
Antwoorden genealogische vraag.....	20
Agter 't Weistraat door Hilbrand de Bruijn.....	20
Oproep Stichtse Heraut digitaal ontvangen.....	23
PALEOGRAFIE.....	23
Transcriptie nr 4 – november 2019.....	23
Nieuwe opgave.....	24
Stichtse Heraut Namenindex 2019.....	25
Inhoudsopgave.....	28